

V Bosni.

Sarajevo, 7. okt. Ob 8. uri zjutraj je bila tu in po vseh mestih dežele nabita na javnih trgih cesarjeva proklamacija, ki je izšla v vseh deželih jeziki in je natisnjena z latinskimi črkami in cirilico. Občinstvo jo je z največjo radovednostjo pričakovalo. Že v najzgodnejših urah so bile ceste polne občinstva, posebno mnogo občinstva je bilo pred poslopjem deželne vlade. Z javnih poslopij vihrajo zastave. Proklamacija je napravila velikanski vtisek na občinstvo, tudi na turško prebivalstvo. Mir in red je vzoren. Župan je sklical za popoldne slavnostno sejo občinskega zastopa. Za zvečer je napovedana razsvetljava.

Prestolonaslednik.

Praga, 7. oktobra. „Narodni Listy“ poročajo, da bo prestolonaslednik Fran Ferdinand takoj po parlamentarni rešitvi aneksije Bosne in Hercegovine prepotoval obe deželi.

Položaj v Bosni.

Sarajevo, 8. oktobra. Proklamacija aneksije je bila sprejeta in z neizmernim navdušenjem. Katoliški Hrvati slavijo zmago, napredni muslimani so zadovoljni, pravoslavni so strašno pobiti. Po celi zemlji je vse mirno. Vsi mestni zastopi so imeli slovesne seje, v katerih so izražali veselje in lojalnost. Na stotine brzojavk je odposlanih na kabineto pisarno. Sarajevo je v zastavi. Sinoči je bila sijajna razsvetljava; tisoče ljudi je bilo na ulicah, topovi so streljali, zvonovi zvonili, vojaška glasba je šla po mestu, po ulicah se pojo hrvaške pesmi. Pravoslavni so se poskrili. „Hrvatski Dnevnik“ je izšel v svečanem izdanju. „Srbska Rieč“ je bila zaplenjena. Hrvati so zadovoljni s kurialnim sistemom in konfesionalno razdelbo, ker samo tako so zavarovani interesi naše manjšine.

Resen korak Avstro-Ogrske.

Dunaj, 9. oktobra. Avstro-Ogrska je obvestila velesile, kake korake je storila v Beogradu. Avstro-ogrski poslanik v Beogradu je očital srbski vladi, da so se rezervisti sklicali z razglasom v uradnem listu dne 5. t. m. Avstro-ogrška vlada zahteva zaradi tega pojasnitve. O tem je Avstro-Ogrska obvestila velesile, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Avstro-Ogrska pa si pridržuje pravico, da ukrene vse potrebno v obrambo svojih meja, tudi v Bosni in Hercegovini, proti grožnjam iz Srbije. Velesile so takoj nato odločno opozorile Srbijo k miru, zmernosti in potrpljenju. Taki opomini so došli v Beograd iz Petrograda, Pariza, Rima in Londona. Ruski poslanik je tudi izjavil v imenu svoje vlade, da Srbija v slučaju svoje agresivne politike ne sme računati na podporo Rusije.

Srbski kralj govori.

Beograd, 9. okt. Včerajšnjih demonstracij se ni udeležila le mladina, kakor trdijo nemški časopisi, temuč tudi vsi odlični meščani. Demonstracije so pred konakom zahtevali, naj Srbija nemudoma napove Avstriji vojno. Kralj in prestolonaslednik sta prišla na balkon ter je kralj nagovoril demonstrante: „Bratje! Globoko sem ganjen vsled ovacij, ki ste mi jih priredili. Bodite uverjeni, da bom s svojo vlado popolnoma izpolnil svojo nalogo! Sedaj vas prosim, da se mirno razidete!“ Nato je iz tisoč grl zaorilo: „Živio kralj!“ nakar se je množica mirno razšla.

Srbski topovi.

Dunaj, 10. okt. Danes zjutraj se je razširila vest, da je danes v Simpachu na solnograški meji avstrijska vlada ustavila prevoz 24 topov za obleganje, ki jih je tvrdka Schneider in Creuzot poslala v Srbijo.

Italija svetuje mir.

Budimpešta, 10. oktobra. „Pester Lloyd“ poroča iz Beleggrada: Semkaj je dospel odposlanec iz Rima, ki je prinesel kralju Petru lastno-ročno pismo kralja Viktorja Emanuela. V pismu pozivlja isti srbskega kralja, naj ohrani hladno kri v korist vladarske hiše in Srbije. Vendar so v mestu razširjene govorice, da se kralj Peter odpove prestolu; doslej pa ni možno teh vseh govoric kontrolirati.

Srbski poslanci proti vojski.

Beograd, 10. oktobra. Srbska skupščina je s 96 glasovi proti 66 sprejela resolucijo proti vojski.

Uradni jezik v Bosni in Hercegovini.

Budimpešta, 10. oktobra. Na vprašanje hrvaškega delegata Babića, kak bo narodni jezik Bosne in Hercegovine, je odgovoril ministrski predsednik Weckerle: Srbo-hrvaški. To sem si izgovoril kot pogoj, ker nemškega ne maram, mažarsko pa bi svedela ne slo.

Srbija. — Vojska ali bande?

Poročila, ki jih imamo iz Srbije, se strinjajo v dveh ozirih: Vlada Avstriji ne bo napovedala vojske in tudi komisija poslancev skupščine se je izrekla proti njej, kar je razlog, da se proti nji izjavi tudi plenum ljudskega zastopstva. Pač pa vsa poročila trdijo, da se srbski prostovoljci, nadalje Srbi v Makedoniji in ves Arnavtluk (arnavtski okraj) pripravljajo, da uderejo v Bosno in Hercegovino.

Prostovoljci in prestolonaslednik hočejo vojsko.

Beograd, 11. oktobra. Več tisoč starih drinskih prostovoljcev je skupno z novimi napravilo velikansko manifestacijo kralju in prestolonasledniku Jurju. Slednji je izjavil na ta pozdrav, da hoče biti prvi v vrstah prostovoljcev in da je srečen, ker bo mogel umreti za ime in čast srbskega naroda. Končal je svoj govor z besedami: Naj živi, kdor hoče, da umre, naj umre, kdor hoče, da živi! Narodnega vzklikanja ni konca ne kraja.

Cesar sprejel bosansko-hrvaško odposlanstvo.

Budimpešta, 12. oktobra. Ob desetih popoldne je sprejel cesar iz dvanajstih članov hrvaško-narodne stranke sestoječo odposlanstvo pod vodstvom dr. Mandićevim. Dr. Mandić se je cesarju zahvalil za čin aneksije in podelitev ustave, ki zagotavlja deželi srečnejšo bodočnost, obenem pa pomenja za bosanske Hrvate tudi korak k uresničenju njihovih narodnih idealov. Cesar se je zahvalil in nato posamezne člane nagovoril.

Opasni pojavi v Bosni.

Sarajevo, 12. oktobra. Vojaštvo straži celo progo vzhodne železnice, posebno mostove, predore in gozde. V Megjegju pri Višegradu je straža ustrelila nekega Turka, ki se je priplazil k vojakom in mu pretil z nožem. V Palah so vojaki nastanjeni na postaji in imajo najstrožja povelja. Domačini so mirni proti vojakom pa postopajo sovražno. V Mokri je nek turški aga pretil svojemu kmetu, da ga zakolje, ako ga sliši še enkrat zavpiti: „Živel car avstrijski!“

Makedonski četniki ob Drini.

Zagreb, 12. oktobra. Nad 500 makedonskih četnikov je odkorakalo proti Drini. Orožje in strelivo so si nabavili na račun prestolonaslednika. Odkorakali so v rano jutro. Čez mejo ne nameravajo iti, pač pa napraviti ob meji nekoliko razburjenja. Junake vodi znani Trilajlovič.

Avstro-ogrski donavski monitorji.

Beograd, 12. oktobra. Avstro-ogrski donavski monitorji so zapustili včeraj Petrov Varadin in se usidrili poleg Zemuna v neposredni bližini Beograda.

Izjava ruskega odposlanca v Beleggradu.

Iz Beleggrada poročajo: Čuje se, da je tukajšnji ruski odposlanec izjavil, da ob svoji bojeviti politiki Srbija ne more računati na podporo Rusije.

Crnogora.

V Cetinju se je vršil proti aneksiji Bosne in Hercegovine velik protestni shod, na katerem se je sprejela resolucija, da naj se pozabi spor s Srbijo in začne obramba za srbske interese. Baje je tudi knez Nikita izdal proklamacijo na narod, kjer sicer ne govori o kakem boju ali odporu, pač pa pravi, da njegovo srce joka ob nezgodi, ki je Bosno zadela.

Črna gora kraljevina?

Iz Cetinja se zasebno javlja, da namerava knez Nikola Črno goro proglasiti za neodvisno kraljevino.

Bulgarija.

Bulgarija je prosta, neodvisna od Turške! Tako vzklikajo navdušeno Bulgari, a njih radost čutijo tudi vsi slovanski narodi, ki imajo smisel za svobodo. Mi Slovenci kot bližnji krvni bratje iz srca čestitamo bulgarskemu narodu na osvoboditvi ter jim želimo sreče pod svobodnim soncem. Razglasitev bulgarske neodvisnosti ni vzbudila v Evropi toliko odpora kakor prilastitev Bosne in Hercegovine. Le Turški to ni po godu, kar pa je samoumevno, ker zgubi nekaj ddnarja, ki ga je moral sedaj del Bulgarije kot davek plačevati. Toda vojsko tudi Turška ne bo začela. Od drugih držav pa je celo upati, da bodo kmalu pripoznale samostojnost Bulgarske.

Turčija noče vojske.

Carigrad, 6. oktobra. Turški ministrski svet je knezu Ferdinandu brzojavil, da turška vlada proti proglasitvi neodvisnosti Bulgarije in povzdigi v kraljestvo slovesno protestira pri vseh vele-vlastih in se bo ravnala po njihovih odredbah.

Veselite v Bulgariji.

Sofija, 6. oktobra. Tu je nepopisno veselje. Kralj Ferdinand je izdal manifest, v katerem se enkrat ponavlja svojo izjavo o neodvisnosti Bulgarije ter pravi, da naj pomlajeno Turčijo vežejo z neodvisno Bulgarijo prijateljske vesti. Vest, da Bulgarija mobilizira, se uradno zanikuje.

Bulgarsko kraljevstvo ali carstvo? Nemške novine dosledno pišejo o novem bulgarskem „kraljevstvu“ in o „kralju“ Ferdinandu. Resnica pa je, da je knez Ferdinand v Tirnovi proglasil prejšnjo kneževino Bulgarsko in vzhodno Rumelijo „bulgarskim

carstvom“, a „narod njega „carom bulgarskim“. To je storjeno zato, ker stareja bulgarska zgodovina ne pozna besede „kralj“ in „kraljevstvo“. Stari bulgarski vladarji, kakor Simeon in drugi, so bili carji, a ne kralji. Zato se tudi Ferdinand, ki je doslej nosil naslov „carsko visočenstvo“, ima smatrati kakor „carsko veličanstvo“.

Zmeda med Turki.

Carigrad, 6. oktobra. Mladoturki so zelo poparjeni. Boje se Staroturkov, ki bodo proglasitev neodvisnosti Bulgarije izrabljali proti mladoturkom. Vendar je veliko turških krogov, ki celo stvar gledajo bolj hladno. Proklamacija bulgarskega kraljstva za Turčijo ne pomeni posebne izgube. Nasprotno je položaj bolj jasen kot prej — tudi v Makedoniji se bodo odslej bulgarske težnje lažje kontrolirale. Prva posledica bo, da pade veliki vezir Kiamil-paša. Tudi na borzi je precejšnja zmeda. Papirji padajo.

Bulgarija pripravljena.

Sofija, 6. oktobra. 40.000 rezervnikov je že vpoklicanih, zdaj pa se je izdalo mobilizacijsko povelje za nadaljnjih 65.000.

Pariz, 6. oktobra. „Matinov“ dopisnik poroča iz Sofije, da je že 190.000 bolgarskih vojakov pod orožjem. V slučaju vojske bi se kontingent povečal za 380.000 s 110.000 možmi rezerva. Bulgarija baje nametava, ako ji Turčija vojsko napove, začeti z ofenzivo, zasesti Drinopolje in kbrakati proti Carigradu.

Turčija se oborožuje.

Carigrad, 6. oktobra. Tudi Turčija se oborožuje. Od grške meje sta odpoklicani dve diviziji. Cesar Viljem je prejšnjo noč (4) poslal sultanu vrč brzojavk, na katere zdaj Kiamil-paša odgovarja. Odločitev pade baje danes v ministrskem svetu.

Slovenci v Bulgariji.

Ljubljana, 6. okt. Danes je bila iz Ljubljane odposlana naslednja brzojavka: Ministrski predsednik, Tirnovu, Slovensko ljudstvo navdušeno pozdravlja zgodovinski čin osvobođenja bratskega junaškega naroda bulgarskega. Živela svobodna Bulgarska! Slava bulgarskemu kralju! Dr. Sušteršič, načelnik Slovenskega kluba v državnem zboru.

Sultan se odpove prestolu?

Carigrad, 9. okt. Sinoči se je raznesla vest, da se sultan odpove prestolu, ki ga zaseda princ Rešad. Položaj je tako kritičen, da so mogoča vsakovrstna presenečenja. Vojaštvo je dobilo včeraj ostro municejo, ker se je bati pultov. Zvečer so bili vsi ministri poklicani k velikemu vezirju. V diplomatskih krogih so prepričani, da je pričakovati velikih dogodkov. Ministrskemu svetu se je pritegnil tudi predsednik mladoturškega odbora.

Dr. Korošec o Bulgariji.

Budapešta, 10. oktobra. Slovenski delegat dr. Korošec je v imenu slovenskih delegatov izrazil veselje, da sedanja vlada zasleduje Bulgarom prijazno politiko ter želel, da se Avstrija v svoji balkanski politiki predvsem opira na Bulgarijo.

Slavnosten vohod carja Ferdinanda v Sofijo.

Car Ferdinand je imel dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne slavnosten vohod v Sofijo. Celo mesto je bilo v zastavi, peste so bile krasno okinčane. Pred vohodom v Borisovo šetališče je bil slavalok, na katerega eni strani je bil napis: „Dobrodošel car!“ Na drugi strani slavaloka: „Neodvisna Bulgarija“. V sredini slavaloka je bila pozlačena kraljeva krona. Pri slavaloku so bili zbrani vsi ministri, predsednik sobranja, župan z občinskimi svetovalci in prejšnji župan glavnega mesta. Župan je pozdravil carja in mu ponudil soli in kruha. Pevski zbor je zapel carsko himno. Vdova prejšnjega ministrskega predsednika mu je poklonila v imenu sofijskih dam krasen sopek cvetic. Car Ferdinand se je podal na to katedralo, kjer ga je sprejel metropolit z vso duhovščino. Po cerkveni slavnosti je imel metropolit nagovor, nakar se je car vrnil v palačo. Sodi se, da je bilo ob vsprejemu carja navzočih nad 50.000 oseb.

Politični ogled.

— Stajerska volilna reforma. Politični odsek deželnega zbora se je v petek posvetoval o volilni reformi. Odsek je sklenil, da se število poslancev pomnoži od 71 na 87. Virilisti bi dobili 3 poslance, veleposestvo 12, mesta, trgi in industrijski kraji 28, trgovski zbornici v Gradcu in Ljubnem 6, kmečke občine 28, nova splošna kurija 10. Tudi spodnjestajerski trgi so združeni v volilni okraj, kjer bi mogli Slovenci prodreti s svojim kandidatom. V tem okraju so: Mozirje, Gornji Grad, Ljubno, Zalec, St. Jurij, Središče, Vransko, Braslovče, Kozje, Smarje, Veržej in Rajhenburg. Število deželnih odbornikov se pomnoži od 6 na 7. Enega voli veleposestvo, dva cela zbornica, dva zastopniki trgov in mest, dva pa kmečki poslanci, in sicer tako, da kmečki s poslanci nove kurije zapišejo le eno ime. Izvoljena pa sta trita dva, ki dobita naj-

več glasov. S tem je mogoče, da bo tudi Slovenec izvoljen odbornikom. Slovenski okraji v kmečkih skupinah so: 1. sodni okraj Marenberg, Soštanj, Slovenjgradec; 2. sodni okraj: Slovenska Bistrica, Konjice; 3. sodni okraj Maribor, Gornja Radgona, Ljutomer, Sv. Lenart (dva poslanci); 4. sodni okraj Ptuj, Ormož (dva poslanci); 5. sodni okraj Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško (dva poslanci); 6. sodni okraj Rogatec, Šmarje; 7. sodni okraj Kozje, Sevnica, Brežice. Slovenska okraja splošne skupine sta: 1. sodni okraj Ljutomer, Gornja Radgona, Slovenska Bistrica, Sv. Lenart, Maribor, Konjice, Ormož, Ptuj in Rogatec; 2. sodni okraj: Celje, Marenberg, Slovenjgradec, Šmarje, Soštanj, Vransko, Gornjigrad, Laško, Kozje, Sevnica in Brežice.

— **Delegacije** so se letos otvorile dne 8. t. m. Slovenski in hrvaški delegati so se združili in stvorili slovensko-hrvaški klub, kateremu je načelnik dr. Susteršič. V vseh stvareh bodo postopali složno. Predložil se je skupni proračun. Cesar je v prestolnem govoru poudarjal, da hočejo vevlasti vzdržati mir. Dne 9. t. m. je govoril dr. Susteršič o aneksiji Bosne in med drugim povdarjal, da se morata Bosna in Hercegovina že po svoji geografski in zgodovinski pripadnosti priključiti deželam hrvaške krone. Isti dan je imel govor tudi dr. Korošec. Govornik svrbi vlado, da bi se preveč ozirala na Italijo in s tem oškodovala avstrijske koristi. Pridružuje se toplim besedam, ki so se izrekle od nekaterih delegatov za bosanske Srbe in zahteva, da se ne prezira državi in cesarju dokaj tako zvesti hrvaški narod, kar se je dosedaj vedno dogajalo. Hrvati so imeli v Bosni zelo težavno stališče. Izvaja nadalje, da nima ogrski narod nobenega zgodovinskega prava na Bosno in Hercegovino. Bosna in Hercegovina se moreta združiti le s Hrvaško, kadar bo ta postala neodvisna od Ogrske.

— **Zasedanje** češkega deželnega zbora odgode. Nemški listi javljajo, da bo zadnja seja češkega dež. zbora 16. t. m. Poslanci bodo takrat izvedli, da dobe naznanilo za prihodnjo sejo češkega deželnega zbora — pismenim putem.

— **Zborovanje** tirolske kmečke zveze. V nedeljo, dne 11. t. m. se je vršilo v Immoštu dobro obiskano shod tirolske kmečke zveze, ki so se ga udeležili tudi mnogi kršč. soc. deželni in državni poslanci. Shod je sprejel resolucijo, ki poziva vse kmete, da se združijo v veliki deželni kmečki zvezi in da nastopajo pri volitvah enotno. Poslanci naj delajo za uresničenje sledečih glavnih kmečkih zahtev: Odstranitev vseh nepotrebnih vojaških bremen, zlasti tretjega leta dejanske službe in zadnjih orožnih vaj; pravična razdelitev davkov; gradnja potrebnih železnic in cest; uravnavanje rek in potokov; pravičen lovski in gozdni zakon; pospeševanje kmetijskega pouka. Shod je protestiral proti uvozu živine in mesa iz Srbije in z Balkana sploh ter pozval poslance, da glasujejo proti uvozu. Delegati je pozval, da se zavzamejo za zboljšanje plač častništva, prejemkov in hrane moštvu ter za takojšnjo popravilo velikih cest ob državnih mejah. Glede volvne preosnove za deželni zbor je shod zahteval: direktno volivno pravico tudi za kmečke občine; primerno zastopstvo kmečkega stanu v deželnem odboru; deželni volivni red se naj kolikor mogoče vjema z državnim. Stoletnico tirolskih bojev leta 1809. bodo v celi deželi svečano praznovali.

Mala politična naznanila.

Dne 8. oktobra: Visokošolski krščansko-socialni odsek je sklenil, da nastopi stranka z vsemi parlamentarnimi sredstvi proti prepovedi, da ne bi smeli dijaki nositi barv. — Včeraj se je vršil na Dunaju ministrski svet, ki se je bavil z razmerami na Češkem. Ministrski svet je določil posameznosti volilne reforme za češki deželni zbor. V včerajšnjem ministrskem svetu je bila končno rešena predloga o starostnem in invaliditetnem zavarovanju. — Predvčerajšnje sejo goriškega deželnega zbora je moral deželni glavar prekiniti, ker so slovenski liberalci s svojimi interpelacijami izzvali velik razpor, v katerega se je z vzkliki vmešavala tudi galerija.

Dne 9. oktobra: V Budimpešti so že predvčerajšnjim došli avstrijski delegati. Avstrijski delegaciji predseduje gospos ozbornični član plem. Mažejski. — Avstrijski ministrski svet se je pečal z zadevami, ki se morajo rešiti, ko bo bival Beck pri delegacijskem zasedanju v Budimpešti. — Poslanec dr. Schreiner je izjavil, da Nemci ne opuste obstrukcije v češkem deželnem zboru. — Včeraj se je srbski patriarh Bogdanovič slovesno namestil v Petro-Pavlovi karlovski stolici. — Društvo čeških odvjetnikov je izjavilo, da se ne udeležijo 11. t. m. stitoda avstrijskih odvjetnikov, ker stalni odbor ne dopusti na shodu čeških govorov. — Hebsko prebivalstvo ne plačuje več čeških deželnih doklad.

Dne 10. oktobra: „Prager Tagblatt“ poroča, da bo imel češki deželni zbor prihodnji terek svojo zadnjo sejo. — V Budimpešti se pripravlja socialna demokracija na splošno stavko. — V Sevastopolu v Rusiji so zasledili tajno revolucionarno zvezo in bombno izdelovalnico. Zaprlj so mnogo oseb. — V včerajšnji seji češkega deželnega zbora je vlada predložila novi volivni red obenem z načrtom zakona o

uvredbi stalne nagodbene ali upravne komisije. Češki deželni zbor bo imel 334 poslancev in sicer 209 čeških in 125 nemških.

Dne 11. oktobra: Višji budimpeštanski mestni glavar je prepovedal z ozirom na demonstracije splošno, nositi orožje. Ob demonstracijah so aretirali 30 socialnih demokratov.

Dne 12. oktobra: Na Dunaju je imela včeraj Súdmarka shod o ljubljanskih dogodkih, katerega so se udeležile vse nemške stranke. — Danes se je bosansko odposlanstvo zahvalilo cesarju.

Dne 13. oktobra: Ogrski notranji minister Andrassy namerava odstopiti, ker cesar noče dati predpotrdila njegovi volivni preosnovi. — Nemci v češkem deželnem zboru nočejo nehati od obstrukcije. — Iz vladnih krogov se poroča, da predloži Beck v prvi seji državnega zbora predlogo o delavskem zavarovanju. — Včeraj se je v Budimpešti v mestnem parku slovesno odkril spomenik prestolonasledniku Rudolfu.

Razne novice.

* **Mesto** stalnega učitelja je razpisano na 6-razredni ljudski šoli pri Sv. Barbari v Halozah. Prošnje do 31. t. m.

* **Prestavljen** je v Ljubljano namestnik državnega pravdnika v Celju dr. Boschek. Imenovan je ob enem deželno sodnim svetnikom.

* **Imenovanje.** Za kn. šk. duhovnega svetovaleca je imenovan preč. gospod dr. Ivan Tomažič, dvorni kapelan in knezoškofijski tajnik.

* **C. in kr. oskrbovalno skladišče** v Mariboru nam naznanja, da bo letos zakupna oddaja kruha in ovsa za postajo Slovenska Bistrica v vojaškem preskrbovalnem skladišču v Mariboru dne 23. t. m. ob 9. uri dopoldne, za Celje pri podr. voj. preskrb. skladišču v Celju dne 28. t. m., in za Radgono pri okr. glavarstvu v Radgoni dne 29. t. m.

* **Naša** izobraževalna in bračna društva pozivamo, da vsa pisma in pošiljave kolekujejo s kolekom: Obmejnim bratom v pomoč.

* **Izobraževalnim** društvom priporoča S. K. S. Z. prirejanje predavanj, kjer se naj razpravlja o bosanskem vprašanju. Kot pripomoček k predavanju jim služi knjiga J. pl. Andrejka: Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini leta 1878, izdala Družba sv. Mohorja leta 1904.

* **Za narodni muzej** se je nabralo o priliki zaprtja ruske koč 30 K 10 v.

* **Nove dopisnice.** V kratkem pridejo v promet nove dopisnice, ki bodo imele utišeno umetniško izdelano znamko v zeleni barvi. Napisa „dopisnica“ ne bo več. Na sprednji strani bo na eni strani prostor za naslov, na drugi pa za priobčevanja.

* **Zapomnite si je!** V zadnji številki smo prinesli pod tem naslovom vest, povzeto po „Marburger Zeitung“, da je daroval med drugimi tudi lečetar Gert prispevek v prid nemškemu šulerajnu. Gosp. Gert pa nam zatrjuje na častno besedo, da je ta trditev, ki smo jo posneli po nemških listih, neresnična. Torej so Nemci v svojih listih lagali!

* **Ruško koč** zatvoril S. P. D. ta teden. V nedeljo so se zbrali planinci letos zadnjikrat pri Sv. Arehu, da se poslovijo od teli jim priljubljenih gora. Gospod dr. Kovačič je imel pridigo in je maševal v cerkvi. Po maši so se zbrali ljudje v koč in se dolgo časa še radovali in vživali čisti planinski zrak. Pričakovali smo pač več obiska iz Maribora in Ruš samih. Ljudje, zlasti gospoda, pač ne ve, kako veselo je zdaj na planinah! In zlasti se ti poplača trud, katerega si imel s hojo na goro, v Ruški koči, kjer ti postreže gospa Srčeva z vsem, kar si poželiš. Mi le častitamo Podravske podružnice, da je tako dobro uredila koč, ker iz nje še ni šel niti eden gost nezadovoljen. Tako podjetje se pač na vseh straneh vedno samo priporoča. Na svidenje večkrat prihodnje leto na Pohorskih vršičkah!

* **Velik narodni škandal** v Rušah. Vse vre vsled zadnjih dogodkov, le ruški gostilničarji se za Slovence ne zmenijo. Tu zopet vidimo jasno, koliko se še smemo zanesti na lastne slovenske trgovce in gostilničarje, ki vedno in vedno kličejo: „Svoji k svojim“, seveda kadar se gre le za njihovo mavho. Vagon vina so nekateri ruški krčmarji naročili pri najzagriznejšem vinotročcu v Mariboru, ki je hud naroden nasprotnik in protestant. Tako podpiranje naših nasprotnikov je neodpustljivo tem bolj, ko ima kmečko ljudstvo najboljšega vina na prodaj, kolikor ga kdo hoče. Kmet mora dati pod vso ceno vino nemškutarskim vinotročcem, od teh pa kupujejo in jim dajejo dobiček slovenski narodno-radikalni gostilničarji. Značajno je postopala gospa Švigeljnova, kateri je tudi ponujal agent vina. Dala mu je odgovor, da je hitro poiskal vrata. Čast taki ženi; vsi morajo gostilničarji, ki ste storili narodni zločin, posnemajte take narodne gospe!

* **Sopek zrelih jagod** nam je poslal gospod Janko Karba, učitelj v Ljutomeru. Nabral jih je v ljutomerski okolici. Srčna hvala!

* **V Gorici** je umrl v četrtek dne 8. t. m. izvanredno plodovit glasbenik Danilo Fajgelj. Njegovi proizvodi se nahajajo med drugimi tudi v Celiju in Slovenski pesmarici. N. v. m. p.!

Katoliški verouk. Prva knjiga. Spisal dr. Ivan Svätina. Cena vezani knjigi 2 K 80 vinarjev. Ta knjiga je izšla za višje razrede srednjih šol in je odobrena od ordinariata v Ljubljani in na učnega ministrstva.

* **Slovenski rudar** iz Obermarxloha na Nemškem nam piše: Ne morem zamolčati svojim milim rojakom v domovini, kako krasno slovesnost smo obhajali v nedeljo dne 4. t. m. tukaj. Blagovolite vsaj nekaj v Slovenskem Gospodarju natisniti. V petek dne 1. t. m. je bila sv. birma, pri kateri je bilo tudi veliko slovenskih otrok. V nedeljo dne 4. t. m. se je vršilo v krasno ozaljšani cerkvi od jutra do večera čiščenje presv. Rešnjega Telesa. Slovenci smo imeli uro od 5.—6. Veš čas smo glasno molili in peči v milem materinem jeziku, da se je tresla vsa cerkev, posebno takrat, ko smo slišali, da se bliža mil. škof grof Gallen z mnogoštevili duhovni. Takrat, ko se je slišala slovenska zahvalna pesem, ni ostalo med toliko množico ljudstva vseh jezikov, ki so čakali sklepa te slavnosti, nobeno oko suho. Nemški škof so bili popolnoma iznenadeni. Vsi tukajšnji slovenski rudarji pa si v trajnem spominu ohranijo to veselo slavnost.

* **Zensko učiteljske** v samostanu in „Domovina“! Zadnja številka Domovine prinaša jako nezrel članek o našem učiteljsku v samostanu. Čudimo se, da urednik Domovine sprejema take neslane dopise; saj je radi šolskih zadev že parkrat obsedel s svojim neiskusnim dopisovalcem, kakor n. pr. radi nastavljanja šolske moči v Lehnu itd. Vsakdo, ki pozna šolske razmere na Spodnjem Štajerskem, dobro ve, da so vse slovenske učiteljice, ki so izšle iz tega dobrega zavoda, ostale vestrajne, delavne, značajne učiteljske moči, zlasti v narodnem oziru. Žal, da imamo ravno v več slučajih pri ženskih učiteljskih močeh, katere je zlasti importiral dobro znani Linhart iz Kranjskega na Štajersko, slabe skušnje, da so te Kranjice v narodnih stvareh stokrat bolj opustljive nego nekdanje gojenke mariborskega ženskega učiteljskega v samostanu. Pozivljamo g. urednika, da se prepriča v tej zadevi natanko in preučita to učiteljsko osobje, potem pa ima on besedo. Z neosnovanimi napadi na naš edini slovenski zavod na Štajerskem ne dosežemo ničesar, temveč begamo stariše, da pošiljajo tembolj svoje hčerke v neznosno ponemčevalnico, v mariborsko nemško deželno učiteljske. Tukaj se zbirajo že itak preveč slovenske gospodične, katere moramo omilovati, da so jih poslali slovenski stariši, večinoma narodno-radikalni učitelji, tja, ker se prvič ne nauče nič slovenskega, jim drugič zatirajo slovenski žut in jim dajejo priimke. Šolskih sester napadati, nimamo sedaj nikakega poviča, pač pa jim svetujemo, kakor že večkrat, da skrbijo vsikdar, da gojijo med gojenkami narodno zavest in da se učijo marljivo materinsčine. Če uvažujejo šolske sestre vedno ti dve točki, storijo popolnoma svojo dolžnost ne le v šoli, kjer je priznana vzorni red, temveč tudi nasproti Slovenstvu.

* **Za obmejne Slovence** so darovali dne 11. t. m. v Ruški koči pri Sv. Arehu g. Švigelj 5 K 50 vin., gosp. Robnik in dr. Verstovšek po 2 K, gosp. Lesjak 1 K, skupaj 10 K 50 vin. Hvala jim! Živeli posnemovalci!

Mariborski okraj. Slovenci, zatirajte „Štajerca!“

m **Slovesno posvečenje** jubilejnega altarja Lurske Matere božje v baziliki Marijini v Mariboru se vrši prihodnjo nedeljo dne 18. oktobra. Pričetek slovesnosti je ob osmi uri. Po konsekraciji slovenska pridiga ter pontifikalna sv. maša, katero bodo imeli prevzvišeni knezoškof. Vsi častilci Lurske Marije ter blagi dobrotniki nove bazilike se bodo gotovo mnogoštevilno udeležili te izredne slovesnosti.

m **V Mariboru** je bila zadnja sobota otvorjena vinska in sadna razstava. Med Slovenci je bil odlikovan z bronasto kolajno gospod Franc Robič.

m **Maribor.** Trgovski pomočnik mariborske nemške tvrdke Makesch, ki se je udeležil izgrediv proti Slovincem v Celju dne 20. septembra, je nenekrat izginil. Sedaj je baje v Varazdinu v neki službi.

m **V Mariboru** so bile radi demonstracij zopet tri osebe aretirane.

m **V Mariboru** je umrla nagie smrti trgovčeva soproga Josipina Worsche v 33. letu svoje dobe.

m **Umrl** je v Mariboru mesarski mojster in hišni posestnik Jurij Welle, star 58 let. Njegov sin je bil nekaj ur pred njegovo smrtjo aretiran radi mariborskih dogodkov, a kmalu nato izpuščen.

m **Slivnica.** Lep kos izobraževalnega namena je dosegel na cesarjev god povodom bisernega jubileja slavnosten govor društvenega predsednika gosp. nadučitelja slivniškega v krasno ozaljšani dvorani bračnega društva. (Predsednik se je tiste dni udeleževal kongresa (zborovanja) za srednje stanove na Dunaju; v spomin cesarskega jubileja je poslal društvu 10 kron, p. n. g. domači župnik so darovali v isti namen 5 K.) Kakor v živahnem bioskopu smo v duhu spremili uslo sedaj avstrijskih dežel od sta-